

06

KROK 06 · SKŁADKI

6 miesięcy za zero. Potem 24 miesiące taniej.

Ulga na start, preferencyjny ZUS, Mały ZUS Plus i wakacje składkowe — w jakiej kolejności, za ile i przy jakich trzech pułapkach to wszystko przepada.

46 854 zł

wartość obu ulg razem

456,18 zł

preferencyjny ZUS

432,54 zł

zdrowotna — zawsze

Ścieżka ulg — w tej kolejności

Ulgę układają się jedna po drugiej. Kolejność jest ustawowa i nie da się jej odwrócić.

Etap	Czas trwania	Podstawa wymiaru	Składki społeczne
Ulgę na start	6 miesięcy	—	0 zł
Preferencyjny ZUS	24 miesiące	1 441,80 zł 30% płacy minimalnej	456,18 zł z chorobowym
Mały ZUS Plus	do 36 miesięcy	zależna od dochodu	zmienna
Pełne składki	bezterminowo	5 652 zł 60% prognozowanego przeciętnego	1 926,76 zł z chorobowym i FP

Ile to jest warte w złotych

Ulgę na start: $6 \times 1\,926,76 \text{ zł} = 11\,560,56 \text{ zł}$. Preferencyjny ZUS: $24 \times 1\,470,58 \text{ zł różnicy} = 35\,293,92 \text{ zł}$. Razem przez trzydzieści miesięcy: **46 854 zł** — jedna z największych kwot, jakie państwo oddaje początkującemu przedsiębiorcy.

Mały ZUS Plus dotyczy firm z przychodem w poprzednim roku do 120 000 zł. Przy lekarskich stawkach kontraktowych zwykle nie wchodzi w grę, ale warto wiedzieć, że istnieje — bywa istotny przy pracy w niepełnym wymiarze albo po przerwie zawodowej.

Ulga na start nie jest zwolnieniem ze wszystkich składek

To najczęstsze nieporozumienie w całej tej ścieżce. Ulga na start zwalnia **wyłącznie ze składek społecznych**. Składkę zdrowotną płacisz od pierwszego dnia działalności — zawsze, bez wyjątku, niezależnie od dochodu.

Forma opodatkowania	Zasada	Minimalna składka 2026
Skala podatkowa	9% dochodu, bez odliczenia	432,54 zł
Podatek liniowy	4,9% dochodu, limit odliczenia 14 100 zł	432,54 zł
Ryczałt — przychód do 60 tys. zł	9% od ustalonej podstawy	498,35 zł
Ryczałt — przychód 60–300 tys. zł	9% od ustalonej podstawy	830,58 zł
Ryczałt — przychód powyżej 300 tys. zł	9% od ustalonej podstawy	1 495,04 zł

Policz to na swoim kontrakcie

Przy 200 godzinach po 300 zł masz 60 000 zł miesięcznie. Próg 300 000 zł przekraczasz w piątym miesiącu roku — i od tego momentu jesteś w najwyższym progu zdrowotnej. To **1 495,04 zł miesięcznie**, czyli 17 940 zł rocznie, i nie zależy to od tego, czy korzystasz z ulg w ZUS.

Rok składkowy nie pokrywa się z kalendarzowym

Minimalna składka zdrowotna dla skali i liniowego obowiązuje w roku składkowym od 1 lutego do 31 stycznia. Dlatego w styczniu 2026 wynosiła jeszcze 314,96 zł, a od lutego — 432,54 zł. Przy porównaniach „rok do roku” to najczęstsze źródło błędu.

Były pracodawca i dobrowolne chorobowe

Pułapka 2 — współpraca z byłym pracodawcą

Jeśli świadczysz dla byłego lub obecnego pracodawcy **czynności tożsame** z tymi, które wykonywałeś na etacie w tym albo poprzednim roku kalendarzowym — nie przysługuje Ci ani ulga na start, ani preferencyjny ZUS, ani Mały ZUS Plus. Od pierwszego dnia płacisz pełne składki.

Ale ulga nie przepada bezpowrotnie: nie działa *w okresie* tej współpracy. Zakończysz ją po trzech miesiącach — pozostałe trzy miesiące ulgi na start wracają. Szczegóły w poradniku 03.

Pułapka 3 — brak dobrowolnego chorobowego

Na kontrakcie nie masz L4 z automatu. Składka chorobowa jest dobrowolna: **35,32 zł** przy preferencyjnym ZUS, **138,47 zł** przy pełnym. Nie opłacasz jej, chorujesz — masz zero przychodu i zero zasiłku jednocześnie.

Do tego **opóźnienie w płatności składki wyłącza Cię z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego**. Wracasz na koniec kolejki i odczekujesz okres wyczekiwania od nowa.

Rzecz, o której trzeba pomyśleć wcześniej, niż się chce

Jeśli planujesz w najbliższych latach rodzicielstwo — zasiłek macierzyński przy działalności liczy się od podstawy wymiaru składek. Preferencyjny ZUS oznacza niską podstawę, a niska podstawa oznacza niski zasiłek. To jest decyzja do policzenia z rocznym wyprzedzeniem, a nie do odkrycia w siódmym miesiącu ciąży.

Wakacje składkowe i kalendarz

Od listopada 2024 możesz raz w roku wskazać jeden miesiąc kalendarzowy, w którym nie opłacasz składek społecznych — pokrywa je budżet państwa. Składkę zdrowotną płacisz normalnie.

Wniosek składasz w miesiącu poprzedzającym wybrany miesiąc.

Około 1 900 zł raz w roku, za jeden wniosek

To najprostsze pieniądze w całym systemie — i najczęściej niewykorzystywane, bo nikt sam z siebie o tym nie pamięta. Ustaw przypomnienie na listopad i wskazuj grudzień.

Terminy, których pilnujesz co miesiąc

Obowiązek	Termin
Zgłoszenie do ubezpieczeń (ZUS ZUA / ZZA)	7 dni od rozpoczęcia działalności
Opłacenie składek i złożenie deklaracji	do 20. dnia następnego miesiąca
Wniosek o wakacje składkowe	do końca miesiąca poprzedzającego
Koniec ulgi na start	6. miesiąc — składki rosną o 1 926,76 zł
Koniec preferencyjnego ZUS	30. miesiąc — składki rosną o 1 470,58 zł

Dwie daty, które muszą być w Twoim kalendarzu

Koniec ulgi na start i koniec preferencyjnego ZUS. W miesiącu, w którym to następuje, Twoje obciążenie skacze o **około 1 500 zł** — i lepiej, żeby nie była to niespodzianka odkryta w dniu przelewu.

Ulgi są proste. Pilnowanie ich — nie.

Cała ta wiedza sprowadza się do kilku dat i kilku warunków. Problem w tym, że warunki bada ZUS, daty biegną same, a konsekwencja pomyłki to kilkadziesiąt tysięcy złotych rozłożone na trzydzieści miesięcy — czyli kwota na tyle rozmyta, że większość ludzi nigdy się nie dowiaduje, że ją straciła.

Możesz zrobić to sam. Albo oddać to nam.

W tym poradniku dostałeś komplet: kwoty, terminy, podstawy prawne i kolejność. Niczego nie zatrzymaliśmy — to jest wykonalne samodzielnie. Pytanie brzmi, czy chcesz spędzić na tym trzy weekendy i nadal nie mieć pewności.

- **MEDpakiet Start** — CEIDG, RPWDL, OC, ZUS, forma opodatkowania i KSeF zrobione za Ciebie
- **Kalendarz terminów** — pilnujemy 14 dni, 20. dnia miesiąca i końca ulg. Ty dostajesz maila „zrobione”
- **Prawnik w 24 h** — umowa B2B sprawdzona pod tożsamość czynności i pozorne samozatrudnienie
- **Jedna miesięczna opłata** — księgowość, prawo i ubezpieczenie w jednym miejscu

Sprawdź swoją cenę — 2 minuty

biuro@medpakiet.pl · medpakiet.pl · odpowiedź w 24 h roboczych

Treści mają charakter edukacyjny i informacyjny, nie stanowią porady prawnej ani podatkowej. Stan prawny: lipiec 2026. Kwoty zależne od minimalnego wynagrodzenia (4 806 zł) i przeciętnego wynagrodzenia zmieniają się co roku — przed podjęciem decyzji zweryfikuj ich aktualność. Administrator danych: MEDpakiet, ul. Czyżewskiego 30/3, 80-336 Gdańsk, biuro@medpakiet.pl.